

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXVII. évfolyam 1. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat * **2020. január**

A tartalomból:

2. ADVENTFESZT Böjte Csabával

4. IN MEMORIAM: P. Tímár Mihály SDB

11. Mazsorett hírek

20. Hunyai regölés

20 + G + M + B + 20

„Békesség e háznak! És minden lakójának!” – szól a köszöntés vízkereszt táján, amikor keresztény családoknál lakásszentelést tartanak. Mire való ez a szokás, miért jó házszenelőt tartani? A házszenelés az úgynevezett szentelmények körébe tartozik: olyan szent jelek és hozzájuk kötődő imák ezek, amelyek jelzik Isten cselekvését, és előkészítik lelkünket annak befogadására különböző élethelyzetekben.

A vízkereszt a karácsonyi ünnepekör egyik fontos mozzanata. „Az Ige testté lett, és közöttünk vett hajlékot” (vö. Jn 1,14) – ezt ünnepeljük ebben a néhány hétben, és ilyenkor különösen is fogékonyak vagyunk arra, hogy kicsit „otthonosabban” gondoljunk Istenre: az ő hajléka akár a miénk is lehet.

Jó alkalom lehet a házszenelés a család és a plébánia (valamelyik) papjának baráti találkozására. A pap ilyenkor más emberként, „emberként” is megmutatkozhat, és ő is közelebbről találkozhat egy keresztény család valóságával. A lelkipásztor számára fontos érintkezési felület ez a családokkal, melyek az Egyház legalapvetőbb sejtjei, Isten szolgálja pedig annak megerősítését hozza a családok számára, hogy fontos szerepe van a nagyobb közösség egészében, és az Úr szeretettel törődik az otthonnal. A családgyház kapcsolata erősödik a plébániaegyház nagyobb közösségével.

A közös ima, amelyben az erényes családi életért és a gonosz cselekvéseinek távoltartásáért is könyörgünk, már megteremti azt a légkört, hogy Isten lakást vesz, és működik közöttünk.

Azután a vízkeresztli liturgiában megszentelt vizet hinti a pap vagy a családfő a ház vagy lakás minden egyes helyiségébe. Mindenki megilletődve követi a szenteltvizet hintő személyt, aki ha engedik, a ház legeldugottabb zugaiba is eljuthat ilyenkor: a hálószobába vagy a gyerekszobába, az éléskamrába és a mosdóba is – jó, ha semmi nem marad ki a kis körmenetből, amelyet közös éneklés kísérhet. A gyermekek ilyenkor kisállataikat vagy éppen karácsonyra kapott játékaikat is áldásra nyújthatják. Énekelhetjük Mária hálaénekét, a Magnificatot vagy például a 136. zsoltárt, az állandóan visszatérő refrénnel: „...mert irlalma örökkévaló!”

folytatás a 10. oldalon!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola hírei

Decemberben sok programban volt részünk.

2019. december 6-án meglátogattott bennünket a **Mikulás**. Ezt követően iskolánk hetedikes és nyolcadikos diákjai közül néhányan (tizenheten) részt vettek a Szeged-Csanádi Egyházmegye által szervezett **lelki napon**, melynek címe **Adventfesz** volt. Nyolcszáz tizenhárom-tizenöt éves fiattal telt meg a Szent Gellért Fórum nagy csarnoka Szegeden. Békés, Bács-Kiskun, Csongrád megyéből elsősorban. A szervezésben segítők (szalézi animátorok) országunk még távolabbi pontjairól érkeztek, illetve a határon túlról. Együttlétük célja, hogy közösen hangolódjanak a közeledő karácsonyra, táncban, éneklésben, tanúságtevőket hallgatva, illetve a teljes elcsendesedés pillanataiban, szentségimádásban, szentmisén. Bőjte Csaba atya, ferences rendi szerzetes volt a fő előadó, aki életünk során kapott sebeinkről, s az azt gyógyító kiengesztelődésről beszélt. Megindító történeteinek fő üzenete, hogy a karácsony akkor válhat igazi ünneppé számunkra, ha lelkünket, rendezetlen kapcsolatainkat „rendbe tesszük”. A várakozás ideje, az advent erre is lehetőséget nyújt.

A Jelenlét együttes jelen-létével szolgálta a találkozót, segítve dicsőítést és elcsendesedést, közeledést egymáshoz s Istenhez.

December a katolikusok számára a **roráték** időszaka is. A hajnali misék hangulatát tapasztalhatták meg azok, akik eljöttek a Szent Imre-templom egyik (2019. 12. 17-én) hajnali szentmiséjére.

December 7-én iskolánkban **lelki nap** volt. Ez is az elcsendesedést, a befelé, Istenre figyelést szolgálta. A nap első részében Wolner István református lelkész tanulságos történetét hallgathattuk-nézhattuk meg, majd alsósaink történeteket dolgoztak fel hittanáraik, tanítóik segítségével. A felsősök kézműveskedtek, készítették a karácsonyi vásár „termékeit”. Vatai Gyula lelkész gitározásával együttes éneklésre és mozgásra invitálta felsőseinket.

Az év utolsó tanítási napja a **Karácsonyváró** műsor jegyében telt. 2019. 12. 20-án délelőtt Czank Gábor atya és egy kisdíák gyűjtotta meg az adventi koszorú negyedik gyertyáját. Ezt követte az alsósok műsora, melyet délután a város adventi koszorújánál adtak elő. A nap folyamán a tor-

naterem feldíszített fenyőfájánál ajándékozták meg egymást diákjaink. Lehetőség nyílt díszek, ajándéktárgyak vásárlására is a karácsonyi vásárban. Meglepetés műsorszámként tanítóink és tanáraink a Mikulás levele című jelenettel készültek, melynek nagy sikere volt elsősorban a meghívott óvodások körében. Az ötödik osztály gyertyatáncot adott elő, mely után felsőseink Szent-Györgyi Albert Psalmus Humanus című vers-zsoltárjával léptek színpadra. Tóth Ferenc intézményvezető úr zárta be a rendezvényt, mindenkinek áldott, békés karácsonyt és jó pihenést kívánt.

A szünet akkor kezdődhetett el valójában, amikor a **városi adventi koszorú** negyedik gyertyáján is fellobbant a láng. 2019. 12. 20-án délután gyermekeink színvonalas műsort adtak a megjelentek előtt.

80 évvel ezelőtt írták...

Népmozgalmi adatok az endrődi plebánia területén az 1939. évben. Született 245 gyermek, 121 fiú és 124 leány.

Házasságot kötött 96 tiszta katolikus, 16 vegyesvallású jegyespár. Egyházilag érvénytelen házasságot kötött 3 leány.

Elhunyt 87 férfi és 93 nő.

Az évi szentáldozások száma Endrődön 57.997, Kondorostanyán 8101, összesen 66.098.

A Szent Antal pénztárból több száz szegény, legfőképpen sok, apró gyermekes családot és munkaképtelen öreget segítettünk 1300 pengő értékű alamizsnával. — Jézus jutalmazza a jószívű adakozókat.

Hármas-Körös, 1940. január 15.

SZÍVLELJÜK MEG!

Szent Pál apostol írta e szavakat a rómaiakhoz, de minden koroknak szól, főleg nekünk, magyar katolikusoknak: „Testvérek! ... a béketűrés és vigasztalás Istene adja meg nektek, hogy egymással egyetértsetek a mi Urunk Jézus Krisztus (példája) szerint, hogy egyetértve egy szájjal tiszteljétek Istent, a mi Urunk, Jézus Krisztus Atyját. Ennek okáért fogjátok egymásnak pártját, valamint Krisztus is pártotokat fogta, Isten dicsőségére.”

Szívleljük meg Szent Pál e gyönyörű szavait most az újévben. Legyen vége a széthúzásnak. Legyünk testvérek!

Hármas-Körös, 1940. január 15.

In memoriam

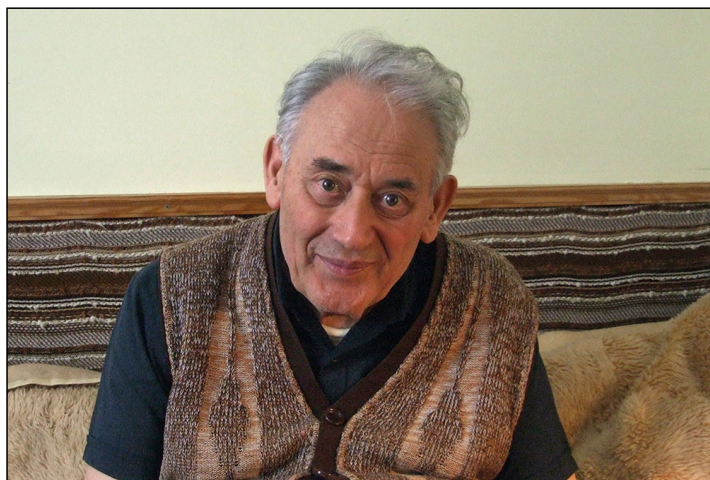
Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső ál munk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

P. Tímár Mihály SDB

1931 - 2019.

2019. december 15-én, életének 89. évében,
áldozópapságának 62-ik évében, a budapesti
Honvéd Kórházban visszaadta lelkét Teremtőjének.

Tímár Mihály atya 1931. október 4-én született az Endrődhez tartozó Hunyán földműves családban. Mélyen hívő katolikus családban nevelkedett 5 testvérével együtt. Iskoláit Endrődön végezte, majd 1943-ban került a gyulai Szalézi Intézetbe. Visszaemlékezése szerint 1946 őszén lett napi áldozó és ekkor kezdte érdeklődve figyelni a körülötte lévő szaléziak életét. 1946. karácsonyán kérte szülei beleegyezését, hogy szalézi lehessen. 1947-ben kezdte meg a noviciátust Mezőnyáradon. 1948. szeptember 12-én Tanakajdon első fogadalmmal kötelezte el magát. Amikor 1950-ben a rendeket felszabták, folytatta tanulmányait és sok betegség és nehézség után Kecskeméten érettségizett 1953-ban. A Szeged-Csanádi Egyházmegyébe jelentkezett, papnövendékként Szegeden folytatta teológiai tanulmányait, ahol 1958. június 18-án pappá szentelték. Örökfogadalmát titokban, már a diakónus szentelés után 1957-ben letette. 1950 után megtapasztalta a szerzetesi élettel járó nehézségeket. Felszentelését követően, mint újmisé pap 1958-60-ban Gyomán volt segédlelkész, majd két évet Gyulán szolgált, utána a debreceni Szent Anna főplébánián volt egy évig káplán, majd Békésre került. Ezután önálló lelkész lett Vésztőn, miután Bucsára vitt az útja, ahol öt évet töltött. Innen Szeghalomra került, onnan 1977-ben Endrődre, ahol 1982 decemberéig szolgált. Innen Debrecenbe került a Szent Anna plébániára. Munkássága elismeréseként préposttá nevezte ki püspöke. 1988-ban egy évre Berettyóújfalura, majd Orosházára helyezték, szintén egy évre.

Ekkor már újraindultak a rendek, és mint szerzetes, Baji János atyával dolgozhatott együtt. 1990-ben nagy lelkesedéssel, P. Pásztor János tartományfőnök első hívó szavára tért vissza a rendbe. A szalézi újrakezdekor 1990-ben tartományi ekonómusi kinevezést kapott, amit 4 cikluson át, egészen 2002-ig betöltött. Pestszentlőrincen 1990-1995 működött, majd igazgató Szombathelyen 1995 és 2002 között. 2004 júliusától Gyomaendrődre, korábbi egyházmegyes állomáshelyére tért vissza. 2009 végén visszatért a rendbe, és Ballassagyarmatra került. A ház bezárásakor 2014-ben került át Óbudára. Már fiatalon komoly betegségek gyötörték, de mindig felerősödött. 2019 szeptember 18-án került kórházba, rákos megbetegedéssel. Műtét és kemoterápia várt rá, amit szalézi hivatásokért felajánlva hordozott.

Szent Istvánról elnevezett Magyar Szalézi Tartomány

Mihály atyától 2019. december 23-án 12 órakor búcsúztunk Péli-földszentkeresztben. A kegytemplomban engesztelő szentmise áldozatot mutattunk be a lelki üdvéért, a főcelebráns a szalézi rend leköszönő tartományfőnöke, P. Ábrahám Béla SDB volt, vele együtt miséztek a rend új tartományfőnöke P. Andrásfalvy János SDB, Iványi László tb. kanonok, orosházi esperesplébános és a rend papjai. Mihály atya papi életének jó részét a Szeged-Csanádi egyházmegyében töltötte, ezért az egyházmegye főpásztorát, ny. püspökét és papságát képviselve, valamint a magam nevében is búcsúztam tőle. Papként sok szál kötött össze minket. Összekötött, hogy endrődiek vagyunk. Összekötött, hogy papszentelésem és primíciám idején ő volt Endrőd plébánosa. Úgy láttam, papi életének csúcspontja az endrődi évek voltak. Később Debrecenben, a Szent Anna Plébánián is majd két évet töltöttünk együtt. Azóta is tartottuk a barátságot. Utoljára 2019. szeptember végén, névnapján beszéltem vele telefonon, de már akkor nagyon beteg volt. Nyugodjék békében!

Iványi László
orosházi esperesplébános

GYÉMÁNTMISE

Az óbudai Segítő Szűz Mária-kápolnában 2017. június 17-én, a 10.30-kor kezdődő szentmisében Timár Mihály atya mutatta be gyémántmiséjét.

„Arról beszéljünk, amiről beszélünk” - halljuk Timár atyánk örökzöld életbölcességét, és most valóban erről kell, hogy beszéljünk: 60 év kegyelméről! Lázas készüllet után érkezett el az ünnep, és még a szentmise előtt sikerült Mihály atyát lebeszélni arról, hogy személyesen ellenőrizze a rendelkezésre álló parkolók számát. Hitt nekünk! Ezt követően egy meghatározó szentmise keretében adtunk hálát hat évtizedért, annak minden nehézségéért, öröméért és helytállásáért. Ábrahám Béla tartományfőnök atya méltatta munkásságát, helytállását.

El-elcsukló hangon kaptuk a szentmise végi áldást, és utána örömben folytattuk közös együttlétünket a Tartományfőnökségen. Köszönet a szervezőknek, előkészítőknak, mindazoknak, akik megtisztelték a 87 éves Timár atyát jelenlétükkel!

P. Márkus Zoltán SDB/Szaléziak.hu

Tímár Mihály atya papszentelése - Szeged, 1958. június 18.

Mihály atya szüleivel, testvéreivel

Űrnapi körmenet Endrődön, 1980. június 8-án

Fényképalbum

A két endrői sekrestyével: Dinya Imrével és Uhrin Péterrel

*Debrecen, Szent Anna-templom, 1982. plébánosi beiktatás
A képen balról jobbra: Tímár Mihály, Lakatos Ferenc, Marosi János, Dr. Kisházi-Kovács László püspöki titkár, Dr. Udvardy József megyéspüspök, Uhrin György püspöki szertartó*

A képekért köszönet Giricz Lászlónak!

Katolikus oldal

„Ez új esztendőben légy híveiddel!”

A polgári esztendő első napján Anyaszentegyházunk a Boldogságos Szűz Máriára, Isten Anyjára irányítja a figyelmünket. Az ötödik században történ, hogy Konstantinápoly püspöke, **Nesztoriusz**, tévhitet, eretnekséget kezdett hirdetni, miszerint Máriát nem illeti különösebb tisztelet, hisz ő Krisztus isteni és emberi természetéből **csupán az ember-Krisztust szülte**. Ez ellen leginkább **Szent Cirill**, Alexandria érseke lépett fel, aki cáfolta Nesztoriusz állítását, azt tanította, hogy Jézus esetében az isteni és emberi természetet nem választhatjuk külön, ezért Mária Istenszülő. Ezen vita eldöntésére jött össze **431-ben az Efezusi Zsinat**, mely júniustól szeptemberig tartott, s mely végül is Alexandriai Szt. Cirill állítását szentesítve, Máriát, mint **Theotokoszt**, Istenszülőt állította minden korok kereszténye elé. Ez az ünnep a görögkeleti naptárban december 26-án van, a kopt keresztények január 16-án ülik, míg nálunk, latin keresztényeknél január elsején kerül megünneplésre.

Ma, amikor ezen szép Mária-ünnep mellett a polgári újév első napját is üljük, elgondolkodhatunk, **mi az üzenete számunkra Szűz Mária Istenanyasága ünnepének?** A választ az evangélium egy mondata adhatja meg nekünk: **„Mária szívébe véste a pásztorok szavait és gyakran elgondolkodott rajtuk.”** És mit mondhattak a pásztorok? Azt, amit az angyal hirdetett nekik: Menjetez Betlehembe, mert megszületett a Messiás, az Úr Krisztus!”

Mária a szívébe vési ezeket a szavakat és gyakran elgondolkodik rajtuk. A pásztorok elbeszélése is bizonyossá teszi őt abban, hogy a betlehemi jászolban fekvő kisgyermek nem egy egyszerű újszülött, hanem a mindeneket teremtő és fenntartó Isten.

Mi tehát az üzenete ennek az evangéliumi mondatnak? Az, hogy mi is erősen vessük a szívünkbe, hogy az **Isten annyira szeretett bennünket, hogy leszállt közénk a földre, és velünk maradt.** „**Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig!**” – ígéri maga Krisztus mennybemenetelekor. Mária számára ez a tudat, - Emmanuel, - Velünk az Isten, - hatalmas erőforrás lehetett. A betlehemi gyermekgyilkosság idején, az egyiptomi menekülés idején, amikor bármi nehézség vagy probléma közelített a Szt. Családdhoz, Máriának erőd adott a szívébe vésett tudat: nem történhet baj, -hisz velünk az Isten. És ezt érzik meg később az apostolok is, akik Jézus mellett biztonságban érzik magukat, - nem félnek a farizeusoktól, a főpap embereitől, a katonáktól (Péter még kardot is ragad...), - hisz velünk az Isten, velünk a Messiás. Mi baj történhetne?

Kedves testvéreim, mi is ezzel a tudattal kell, hogy elkezdjük a 2020-as évet. **Szívünkbe vessük és gyakran elgondolkodunk afelől, hogy velünk az Isten.**

Nolai Szent Fülöpről jegyzik fel, hogy egyszer üldözői elől menekült, akik az életére törtek. Már-már úgy tűnt, hogy utol fogják érni, -amikor végső megoldásként Szent Fülöp egy falban lévő szűk nyílásba bújnak be. Amikor az üldözők odaérnek, látják, hogy az a nyílás be van szöve egy pók hálójától. „**Ide biztos nem bújhatott, - mondják, - hisz elszaggatta volna a pókhálót!**” S azzal loholnak tovább, Szt. Fülöp pedig megmenekült.

Ez a kis történet is taníthat minket a mai evangélium monda-

nivalójára. Ha elegendő a hitünk, ha Szűz Máriához hasonlóan mindig **lelki szemünk előtt tartjuk, hogy az Isten mellettünk van, -akkor az Isten a legkilátástalanabbnak látszó helyzetekben is küld valami megoldást!**

De a mai nap nem csak egy szép Mária-ünnep, hanem a **polgári új év első napja**. A szentírási részek mást is tartogattak számunkra, ami ezen a napon bátorító lehet számunkra. Az első olvasmányban, az ároni áldás kapcsán maga az Úr ígéri: **„Megáldom és oltalmazom őket!”** Mi lehet bátorítóbb az új esztendő első napján, minthogy maga az Úr ígéri nekünk áldását és oltalmazó szeretetét.

De a második olvasmányban Szent Pál sorait hallhattuk: „Nem vagy tehát többé szolga, hanem fiú, és Isten kegyelméből örökös is!” Ez tovább erősíti bennünk ezt a bátorító jóérzést, hiszen Pál arra akar minket rádöbbenteni, hogy mi nem sakkfigurák vagyunk Isten kezében, akiket úgy irányít, ahogy akar, sem pedig rabszolgái az Istennek, hanem a kereszténységben Isten gyermekei lettünk, s ezáltal a Mennysország örökösei is.

De ahhoz, hogy egy gyermek jó gyermeknek bizonyuljon, és az örökséget elnyerhesse, a **szülő kedvében kell, hogy járjon és megtegye a szülő kívánságát.**

És ez is programot ad nekünk az új év első napján. Mi is el-

mondhatjuk a Zsoltárossal: „Íme, itt vagyok Uram, hogy megtegyem azt, amit kívánsz!”

Jó feltételként elhatározhatom a mai napon, hogy ennek a most kezdődő új esztendőnek minden napját úgy akarom eltölteni, hogy az Isten kedvében járjak.

Végül, a mai napon a Béke Világnapját is üli Egyházunk. 1968-ban VI. Pál pápa indítványozására január 1-jét a béke világnapjává rendelték, amikor különösen is a békéért imádkozunk. Láthatjuk a világban folyó háborúkat, polgárháborúkat, forrongást, terrorizmust, a rengeteg vérontást, és önkénytelenül is érezhetjük, hogy kötelességünk a békéért imádkozni. „Békét hagyok rátok, az én békémet adom nektek!” – mondta Jézus, - és ezt a jézusi ajándékot a világ nemigen tudja megbecsülni...

Régi ének, mely Jézushoz, a Béke fejedelméhez szól: „Békét ad szívünknek, békét családunknak, békét nemzetünknek, békét a világnak!

- Először a **saját szívemben** kell, hogy békére törekedjek.
- Aztán a **családomban szétnézni**: nem kellene-e rendezni szerettemmel a kapcsolatot?
- Imádkozni **magyar népemért**, hazámért...
- S csak ez után világbékéért könyörögni.

Újév napján tehát, van miért imádkozzunk. Mária hitéért, azért, hogy sose felejtjük: az Isten közénk szállt és örökre velünk marad. Imádkozni azért, hogy Isten hűséges gyermekeinek bizonyulhassunk, hogy elnyerhessük a mennyei örökséget. S imádkozni a béke kegyelméért szívünkben, családunkban, népünk körében és a nagyvilágban. Mária, Isten Anyja hallgassa meg imáinkat, és segítsen, hogy ennek az új évnek minden napja közelebb vigyen minket Krisztushoz és az általa megígért Örök Élethez!

Czank Gábor
plébános

2019. hitéleti adatai Endrőd és Gyoma katolikus egyházközségeiben

	Endrőd	Gyoma
KERESZTELTEK (összesen)	52	5
<i>Fiú</i>	24	3
<i>Lány</i>	28	2
ELSŐÁLDÓZÓK	5	-
BÉRMÁLKÓZÓK	11	-
ESKETETTEK (összesen)	2	1
<i>Katolikus katolikussal</i>	2	1
<i>Katolikus másvallásúval</i>	-	-
ELHUNYTAK (összesen)	46	8
<i>Férfi</i>	21	5
<i>Nő</i>	25	3
<i>Legidősebb</i>	97 éves	94 éves
<i>Legfiatalabb</i>	45 éves	31 éves
<i>Szentséggel ellátva</i>	8	1
<i>Szentség nélkül</i>	38	7

Gyomaendrődön összesen tehát a 2019. évben megkereszteltünk 57 személyt, eskettünk 3 párt, katolikus szertartással eltemettünk 54 személyt.

Beteglátogatás „Jöjjenek el máskor is..”

December 11-én az Endrői Szent Imre Egyházközség tagjai nevében a gondnok, a szakmai koordinátor és a világi elnök személyében meglátogattuk Gyomaendrődön az Önkormányzati és a Református Idősek Otthona lakóit. Pályázati támogatásunknak köszönhetően 200 darab ajándékcsoomagot készítettek Önkéntesek segítségével (édesség, gyümölcs...stb.). Ezt adtuk át az idős testvéreinknek. Megható volt látni a csillogó szemeket, amikor kiosztottuk karácsonyi meglepetésünket – mint egy gyermek, úgy örültek nekünk. Igazán nem is az ajándéknak, hanem annak örültek, hogy valaki rájuk nyitotta az ajtót. Rendhagyó volt az, ahogyan fogadtak minket. A gyomai részen, a feldíszített karácsonyfa mellett, és adventi énekeket hallgatva vártak bennünket. Ady Endre: Karácsony...c verse elmondása után közösen karácsonyi énekeket énekeltünk, és utána átadtuk ajándékainkat mindenkinek külön-külön. Többször könnyes lett a szemünk, amikor a fekvő betegek mellé mentünk, és elmondták, hogy rajtunk kívül őket senki sem látogatja. Mindig várják, hogy mikor lesz karácsony, hogy valaki meglátogassa őket. Azt kérték: „Jöjjenek el máskor is!”

Sok otthonlakót szerettei rendszeresen látogatnak, hétfvégére és ünnepekre haza is visznek, - de sokukra szinte senki nem nyit ajtót. Az endrői részen is egyenként adtuk át csomagjainkat. Az érzés itt is leírhatatlan volt.

Tanulság az volt, hogy aki teheti, látogasson meg évközben egy idős embert. Legyen az akár Idősek Otthonában, vagy akár saját lakásukban. Utána a lelke szinte megnyugszik az embernek, hogy jót cselekedett és tett valamit. Az pedig különösen kedves dolog lehet, ha szentmisére is elvisszük őket.

(A programot a Szeged-Csanádi Egyházmegye Közösségfejlesztése – Gyomaendrőd – A társadalmi kohézió erősítése a Szeged-Csanádi Egyházmegyében a gyomaendrői Szent Imre Plébánia közösségfejlesztő tevékenységének bővítésével c. pályázati támogatásából valósítottuk meg. Pályázati kódszám: EFOP-1.3.7-17-2017-00045)

Az Endrői Szent Imre Egyház Tanács nevében:

Ungvályi János

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu

Telefon: 66/581-320

Koncertet rendeztek Gyomaendrődön

A Gyomaendrődi Járási Hivatal a Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusal együttműködve Adventi dallamok elnevezéssel rendezett koncertet, amelyre meghívta együttműködő partnereit.

A kamarakórus előadásában a résztvevők tradicionális karácsonyi énekeket hallhattak, de a jól ismert Ave Maria is felcsendült. A műsorban gitáron közreműködött Papp Lilla és Schwalm Gyula, vezényelt Gecseiné Sárhegyi Nóra karnagy.

Mininovella-író pályázati siker Gyomaendrődön

A Magyar Kormánytisztviselői Kar Országos Elnökségének döntése alapján a „Közügy-irat” elnevezésű mininovella-író pályázaton elért II. helyezést elismeréseként díszoklevelet kapott dr. Smiri Sándor, a Gyomaendrődi Járási Hivatal hivatalvezető-helyettese.

Az elismerést dr. Orbán Balázs miniszterhelyettes, parlamenti és stratégiai államtitkár adta át a novellapályázat első három helyezettjének és a különdíjasoknak a Budapest Főváros Közgyűlése dísztermében 2019. december 14-én megrendezett ünnepélyes díjátadón.

Dr. Smiri Sándor díjazott novellája a „2019-es év első ügyfele” címet viseli, és a közigazgatás egy lehetséges jövőjét jeleníti meg szórakoztató formában.

Képviseltette magát a Gyomaendrődi Járási Hivatal a XI. Disznótoros és Böllérpálinka Versenyen

A Varga Lajos Sportcsarnokban rendezték meg a XI. Gyomaendrődi Disznótoros és Tímár János Böllérpálinka Emlékversenyt.

A nagy múltra visszatekintő gasztrokulturális rendezvényen – amely ezúttal a nemrégiben elhunyt Tímár János gyomaendrődi étterem-tulajdonos gasztronómiai munkásságának is emléket állított – a Gyomaendrődi Járási Hivatal osztályvezetőiből álló csapat is részt vett.

A jelenlévőket többek között Toldi Balázs gyomaendrődi polgármester, dr. Smiri Sándor, a Gyomaendrődi Járási Hivatal vezető-helyettese, és Gera Krisztián, a főszervező Gyomaendrődi Üdültetési Szövetség Turisztikai Egyesület elnöke köszöntötte.

A sportcsarnokban 23 csapat gyúrta a kolbászba valót, míg a csarnok előtt látványos hagyományőrző disznóvágást rendeztek. Az eseményen a Fásy Ádám által vezetett Zeneexpressz, valamint a Körösmenti Táncegyüttes szórakoztatta a közönséget.

Polgármesteri tájékoztató

Képviselő-testületünk módosította költségvetési rendeltét. A rendelet módosítását az alábbiak indokolják:

a) rendelet módosítási hatást kiváltó képviselő-testületi döntések és pályázat útján nyert, különböző alapoktól és egyéb szervezetektől kapott pénzbeli támogatások

b) intézményi saját hatáskörben történt előirányzat átcsoportosítások

A fentiek hatásaként a költségvetési főösszeg 233.102 E Ft-tal változott.

A költségvetésbe beépítésre került a 2019. szeptember 1-től október 31-ig időszakra az állami támogatásként átutalt bérkompenzáció 865 E Ft összege, melyet az intézmények személyi juttatására és a hozzá kapcsolódó járulékok összegére fordítottunk. A szociális jellegű állami támogatások között szerepel 13.794 E Ft összegű ágazati pótlék, mely a Térségi Szociális Gondozási Központ és a Család- és Gyermekegészségügyi Központ költségvetésében jelentkezik kiadásként. Az állam a kulturális ágazatban a helyi önkormányzat által foglalkoztatott közalkalmazottak részére 2019. évben is biztosítja a kulturális illetménypótlékhoz kapcsolódó többlétszámú támogatást. A költségvetésbe beépítésre került a 2019. szeptember 1-től október 31-ig terjedő időszakra eső állami támogatásként átutalt kulturális pótlék 1.133 E Ft összege, melyet a kulturális intézményeink, a Határ Győző Városi Könyvtár, a Szent Antal Népház és a Kállai Ferenc Kulturális Központ személyi juttatására és a hozzá kapcsolódó járulékok összegére fordítottunk. A BMÖGF/767-2/2019. iktatószámú támogatási okirat alapján a minimálbér és a garantált bérminimum emeléséből adódó bértöbblet kifizetéséhez 91.617 E Ft támogatást kapott önkormányzatunk, melyet a Képviselő-testület döntése alapján beépítettünk az intézmények költségvetésébe. A felújítási kiadások közé beépítésre került a támogatással megvalósuló gyomai háziorvosi rendelő épületének felújítása 29.893 E Ft összegben, és a Kállai Ferenc Művelődési Központ épületének 99.937 E Ft összegű felújítása. A

beruházások közé került a Rózsahelyi Kálmán Általános Iskola sportudvar kialakításának 22.208 E Ft összege.

A fentiek hatásaként a költségvetésünk főösszege az év végére 4.749.295.000 ezer forintba növekedett.

A Képviselő-testület 385/2019. (XI. 28.) Gye. Kt. határozatával úgy döntött, hogy 2020. évre 54.000,- Ft összegben határozza meg a köztisztviselői

illetményalapot. A közös önkormányzati hivatal működtetése okán Hunya és Csárdaszállás községek Képviselő-testületei is megtárgyalták az illetményalap meghatározásáról szóló előterjesztést. A községi önkormányzatok Képviselő-testületei támogatták, hogy 2020. évre 54.000,- Ft összegben legyen meghatározva a köztisztviselői illetményalap mértéke.

Az önkormányzati feladatot ellátó intézmények és gazdasági társaságok vezetői felülvizsgálták az általuk nyújtott szolgáltatások díjtételeit. Az intézményeink közül a Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya Kistérségi Óvoda és a Gyomaendrődi Család- és Gyermekegészségügyi Központ, gazdasági társaságaink közül a Zöldpark Gyomaendrőd Nonprofit Kft. a 2019. évben alkalmazott díjtételeken nem kíván módosítani a következő évben. A Határ Győző Városi Könyvtár, a Kállai Ferenc Művelődési Központ és a Szent Antal Népház és Művelődési Ház viszont módosítást kezdeményez az alkalmazott díjtételek összegeiben, illetve új díjtételeket kíván bevezetni 2020. január 1. napjától. A módosítások minimális változást jelentenek.

Önkormányzatunk eredményesen indult a „WiFi4EU 2. pályázati felhívási fordulójában, így – az internetkapcsolat helyi közösségekben történő elmozdítása” elnevezésű, Gyomaendrőd településen megvalósítandó, 3-2019/017981-046440 számú intézkedés alapján a támogatási megállapodás aláírásra került. A pályázat során 7 kültéri és 5 beltéri ingyenes wifi elérési pont kiépítését támogatja az Európai Unió. Terveink szerint ezek az alábbiak lennének:

- Szabadság tér – 2 kültéri AP
- Határ Győző Város Könyvtár – 1 beltéri AP
- Wodianer tér – 1 kültéri AP
- Piactér – 1 kültéri AP
- Kállai Ferenc Kulturális Központ – 1 beltéri AP
- Városháza – 1 beltéri és 1 kültéri AP
- Hősök tere – 1 kültéri AP
- Szent Antal Népház – 1 beltéri és 1 kültéri AP
- Roma önkormányzat - 1 beltéri AP

Toldi Balázs
polgármester

Régi endrődi képeslap

Országos Fitkid bajnokságon a KörösFites lányok

2019.11. 30- án, Törökbálinton rendezték meg a szezon utolsó versenyét, az Országos Fitkid Dance A, Dance B bajnokságot, amelyre 10 elszánt versenyzővel indultunk el Gyomaendrődről. Ketten életük első versenyén vettek részt, a többiek - „a régi motorosok” - viszont új koreográfiával léptek a szőnyegre, ami mindig egy nagyon nehéz szituáció.

Kisebb-nagyobb rontások becsúsztak a gyakorlatokba, amiből épülnünk, fejlődünk kell, de így is nagyon büszkék lehetünk a lányokra.

EREDMÉNYEK: Dance B verseny: II. korcsoport: 12. hely - Zádori Zoé, 16. hely - Farkas Lara, 17. hely - Hankó Réka.

III. kcs.: 19. hely - Gombkötő Zsófi, V. kcs.: 9. hely - Molnár Maja, VI. kcs.: 4. hely - Szilágyi Adrienn.

Dance A verseny:

II.kcs.: 9. hely - Csipai Csenge, V.kcs.: 10. hely - Szunyog Hanna, 13. hely - Fekécs Noémi, 14. hely - Hankó Panna

Gratulálunk minden versenyzőnek! Felkészítő: Gergely Orsolya, edző

Békesség e háznak!

- folytatás a címlapról -

Mi ennek az értelme? Miért nem elég csak mondjuk a napaliban hinteni a szenteltvizet? Egyfelől persze, hogy elég lenne. Am azzal, hogy ilyenkor végigjárjuk a házat, átélhetjük, hogy Isten szerető figyelme az otthon minden szegletére kiterjed, nem marad rejtve előtte semmi az életünkben, és a legelemibb szükségleteink is fontosak a számára. Ő betölti a családi hajlékot. Betölti közös életünket. Semmi sem idegen számára belőle. Hiszen emberré lett, egy lett közülünk!

Otthonainkba kérhetünk a vízkeresztkor megszentelt vízből is: a keresztségünkre, istengyermekségünkre és megtisztulásunkra emlékeztető szenteltvíz része lehet napi imáinknak, szokásainknak is. Sok régi családi hajlékban van szenteltvíztartó a falon.

Végül, a szentelés befejező gesztusaként a bejárati ajtó szemöldökfájára felírják az évszámot, valamint a népi értelmezés szerint a háromkirályok nevét G + M + B Gáspár, Menyhért, Boldozsár, vagy a C + M + B betűket, amelyek a latin mondatot rövidítik: „Christus Mansionem Benedicat”, vagyis „Krisztus áldja meg e hajlékot!”. Ez a néhány betű egész évben, nehéz és szép pillanatokban, örömben és gyászban emlékeztethet arra, hogy Krisztus áldó keze minden körülmények között otthonunk felett van. Ez talán abban is segíthet, hogy döntéseinkben, otthoni viselkedésünkben, bűneinkből való felállásunkban tudjunk kihez igazodni. Hiszen Ő nem hagy el bennünket.

Magyar Kurír

2019.11.30.
Törökbálint

KörösFit DSE
Fitkid versenyzői

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei - gimnáziumi egység

„Küszöbön áll a nap, az az egyetlen egy nap az évben, mely hivatalosan is a szeretetét. Háromszázhatvanöt nap közül háromszázhatvannégy a gondjaidé, a céljaidé, munkádé, és a szeretetét csupán egyetlen egy, s annak is az estéje egyedül. Pedig hidd el, Ismeretlen Olvasó, fordítva kellene legyen. Háromszázhatvannégy nap a szeretetét, s egyetlen csak a többi dolgoké, s még annak is elég az estéje.”
Wass Albert

Ismét eltelt egy újabb esztendő, karácsonyra készültünk a Gimnáziumban. A december hónap a legszebb ünnepünkre való hangolódásról szólt. Az adventi időszakban hétfőnként a gyertyagyújtások alkalmával, az iskola folyosóján összegyűlve hallhattunk gondolatokat, hogy lélekben is felkészülhessünk. Ezekon az alkalmakon Wollner István református lelkész, Fülöp Mónika evangélikus lelkész és Papp Tibor református lelkész látogattak el hozzánk.

December 6-án délutánjára szeretettel hívtuk és vártuk a helyi és környékbeli általános iskolák német nyelvet tanuló nyolcadikos diákjait. Érkeztek diákok a Kiss Bálint Általános Iskolából, a Dévaványai Ványai Ambrus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolából és a saját általános iskolákból is jöttek a megmérettetésre. 13 óraor be is csengettek a versenyre. A diákokat vegyes csoportokba osztottuk, hogy megismerjék egymást, hisz reményeink szerint jövő ősszel újra találkozhatnak nálunk, akkor már gimnazistaként. Érdekes és szórakoztató feladatok következtek az adventi időszak és a karácsony jegyében. A cél a jó hangulat és egy kellemes délután eltöltése volt, miközben igyekeztünk a német nyelv játékosabb oldalát is megmutatni.

December közepén a DÖK szervezésében sütivásárt tartottunk a gimnázium új és modern DÖK-Klubszobájában, melyet Rudner Anett tanárnő és a diákok együtt terveztek, készítettek el és rendeztek be. Finom házi édességeket vehettek a tanulók és pedagógusok jelképes összegért, ezzel támogatva a DÖK munkáját. Ezúton is köszönjük a szülők segítségét.

Karácsonyhoz közeledve a DÖK szervezésében elindult a karácsonyi dekorációs verseny. Idén európai országok kerültek a középpontba. Sorsolással az osztályok egy-egy országot húztak pl. Oroszország, Finnország, Spanyolország és ezen országok karácsonyi szokásairól készítettek tablót, hagyományos süteményt sütöttek és dekorálták osztálytermüket. A munkálatok közben készült képeket feltöltötték az iskola facebook oldalára és like-gyűjtés következett. Tanulóink nagyon aktívan és lelkesen készültek a megmérettetésre. A DÖK munkáját Rudner Anett tanárnő segítette.

Végül elérkezett a téli szünet előtti utolsó tanítási nap, december 20-án. A harmadik óra után meggyújtottuk az utolsó gyertyát is az iskolai adventi koszorún. Hagományainknak megfelelően a 9. évfolyamos diákok készültek ünnepi műsorral. Idén egy gyönyörű karácsonyi történettel leptek meg minket, amely a várakozásról, az Istenbe vetett hitről szólt. Az osztályok saját illusztrációval és jelmezekkel egészítették ki a műsort. Felkészítő tanáraik: Debreceniné Barancsi Emese és Tóthné Stibán Erika tanárnők. Az ünnepségen a helyi egyházak képviselői Czank Gábor katolikus plébános, Fülöp Mónika evangélikus lelkész és Papp Tibor református lelkész is megjelentek.

Végül a DÖK képviselői kihirdették a karácsonyi dekorációs verseny eredményeit. A programot Tóth Ferenc intézményvezető úr ünnepi gondolatai zárták.

Ezúton szeretnénk minden kedves olvasónak boldog új esztendőt kívánni!

SZÍNFOLT MAZSORETT HÍREK

Kozák Lajos Fúvószenekari Alapítvány vidám évbúcsúztató koncertje volt december 29-én Szarvason, a Cervinus Teátrumban. Műsor: Szarvasi Fúvószenekar, vezényel: Szabados - Tóth Gábor. A z ünnepi műsor vendége: Színfolt Mazsorett Táncegyesület.

Bea

Fejérvári induló

Támogatók ünneplése

Végpóz

Tródmí oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

23. ZSOLTÁR A jó pásztor

Dávid zsoltára

Az Úr az én pásztorom,
nem szűkölködöm,
zöldellő legelőkön adott nekem helyet,
csöndes vizekhez vezetett engem.
Felűdítette lelkemet,
és az igazság ösvényein vezetett az ő nevéért.

Járjak bár a halál árnyékában,
nem félek semmi bajtól,
mert te velem vagy.
Vessződ és pásztorbotod
megvigasztaltak engem.

Asztalt terítettél számomra
azok előtt, akik szorongatnak engem,
olajjal kented meg fejemet,
és kelyhem csordultig töltötted.

Mert jóságod és irgalmasságod
kísér engem életem minden napján,
hogyan az Úr házában lakjam időtlen időkig.

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat

A 23. zsoltár modern változata

*Írta: Toki Mijasina, japán lány,
hajszolt tempójú korunk embereinek szánva*

A munkám ritmusát az Úr szabja meg.
Nem szükséges hajszolnom magam.
Újra és újra találok egy csendes percet,
Egy lélegzetvételi szünetet,
melyben magamhoz térek.
Olyan látomásokat ad,
amelyek láttán összeszedem erőmet
és derűs nyugalom tölt el
Olykor nagyobb erőfeszítés nélkül is sikerül valami.
Ezáltal ráeszméltem, hogy bizakodónak kell lennem.
Sokszor észreveszem,
hogyan az Úrban bízom, nyugodt marad a szívem.
Jóllehet nagyon sok a munkám,
nem kell elvesztenem nyugalمامat
Ő jelen van minden órámban és minden dolgomban.
Ezért az események elvesztik fenyegető arcukat.
Gyakran a zűrzavar közepette is olyan élményben van részem,
amely bátorságot ad.
Úgy érzem, mintha valaki frissítőt nyújtana,
amelyben békesség és védelem van.
Ilyenkor érzem, hogy növekszik az erőm,

23. ZSOLTÁR A jó pásztor

Dávid zsoltára

Az Úr az én pásztorom, nem szenvedek hiányt,
zöldellő réteken legeltem.
A nyugalom vízéhez terel,
és felűdíti lelkemet.
Az igaz úton vezérel, nevéhez híven.

Ha sötét völgyben járok is,
nem félek a bajtól, hisz te velem vagy.
Botod, pásztorbotod biztonságot ad.
Számomra asztalt terítettél, ellenségeimnek szeme láttára.

Fejemet megkentéd olajjal, s a poharam színültig töltötted.
Kegyelméd és jóságod vezet életemnek minden napján,

s az Úr házában lakhatom örök időken át.

Szent István Társulat Társulati Biblia

kiegyensúlyozott leszek
és sikerül a munka.
Mindezekén túl, egyszerűen jó tudnom,
hogyan az én Uramnak nyomdokaiban járok
és hogy most és mindenkor
otthon vagyok Nála.

(Forrás: szepi.hu)

Sikeresen debütált az új Judo egyesület!

2019.11.30.-án Mórahalmon került megrendezésre a Diák C korcsoportos (2009) Országos bajnokság. Iskolánk 4. osztályos tanulója Jónás Zalán, az újonnan megalakult Bushido Judo Se versenyzője a - 42kg-os súlycsoportban indulva Magyar bajnoki címig küzdötte magát. Az új Judo egyesület ezzel megszerezte első bajnoki címét. Egész évi versenyeredményei alapján a Közép-magyarországi Regionális Judo Szövetség összetett ranglistáján is az első helyre kvalifikálta magát - 42kg súlycsoportban.

Néhány őszi eredménye: Szatymaz, Csaba Béla Emlékverseny 2. helyezés, Paks, Atom kupa. Országos rangsorverseny: 2. helyezés. Budapest, Budapest Bajnokság: 2. helyezés. Zsámbék, Bushido kupa, 3. helyezés.

Fiatalabb csapattársa, Buza Péter Diák D (2010) korosztályban szintén komoly felkészülési évet tudhat maga mögött. Ennek eredményeképpen Zsámbékon, a Bushido kupán a 29kg-os súlycsoportban magabiztos győzelmekkel a dobogó legfelső fokára állhatott. Az év zárásaként a gyerekek egy közös edzésen vehetnek részt a Japán Junior válogatottal Sensei Gyáni János meghívására. Felkészítő edzők: Gyáni János és Kerny Zoltán mesterek. Gratulálunk, további szép sikereket kívánunk!

SPORT

Befejeződött az őszi szezon

November végén lejátszották az utolsó forduló mérkőzéseit is a Megyei bajnokság II. osztályának B jelű csoportjában. A következő év február végén indul újra a pontvadászat, addig téli pihenőre vonultak a csapatok. Az utolsó körben is volt meglepetés eredmény, hiszen az éllovas Orosháza vereséget szenvedett Újkígyóson. Ez az eredmény ismét összerázta az élmezőny csapatait. Újra a Gyomaendrődi FC került a tabella élére, de évet zárni még korai lenne, hiszen az Orosházának van még egy elmaradt hazai mérkőzése, ami befolyásolhatja a helyezéseket.

A nyár folyamán nagyon nagy volt a játékos mozgás a felnőtt csapat háza táján. Érkeztek új illetve régi-új arcok is az Erzsébet-ligeti Sporttelepre. A bajnokság igencsak eseménydúsra sikeredett, akadtak sima és nehezebb győzelmek, kellemetlen és bravúros döntetlenek. A vége előtt volt egy kis megtorpanás is, de az utolsó mérkőzésekre visszatért ismét az eredményes útra a csapat, a támadók újra megtalálták a góllövő cipőjüket, aminek köszönhetően magabiztos győzelmek születtek. A bajnokság kezdetén talán senki nem gondolta volna, hogy tizenöt mérkőzés alatt egyszer sem fogja vesztesen elhagyni a pályát a csapat. A Hármas-Körös parti egyesület egyedülként mondhatja el magáról ezt a bravúros teljesítményt, amellyel feljutó helyen várja a tavaszi folytatást. Reméljük, tavasszal is hasonló jó teljesítményt mutat a csapat és felkerül a harmadik vonalból, hiszen ez az osztály méltatlan az elődök által elért eredményekhez.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2019. 11. 16. Gyomaendrődi FC – Bucsai SE 4 : 0
G.: Barna T.(2), Sebők M., Hunya K.

Az elmúlt években több borsot is tört a bucsai csapat a hazaiak orra alá, azonban ebben az idényben a kényszerű fiatalítás miatt kiesőhelyen állnak jelenleg a bajnokságban. Nem is tudtak jelentős ellenállást tanúsítani a gyomaendrődi rohamoknak. A hazaiak sorra dolgozták ki a helyzeteket, amelyből kettőt az első félidőben, kettőt pedig a második félidőben sikerült értékesíteni is. Nem volt egy súlycsoportban a két gárda, a vendégek igyekeztek tisztességgel helytállni és sportszerűen fogadták a vereséget. A hazaiak úgy tűnik leküzdötték az előző forduló gólínségét, ismét sok gólt lőttek és magabiztos győzelmet arattak. Győzelemmel búcsúztak az utolsó hazai fordulóban a lelkes nézőktől.

2019. 11. 23. Medgyesbodzás SE - Gyomaendrődi FC 0 : 3
G.: Hunya K., Sebők M., Csapó P.

A bodzasi csapat látványosan behúzza a keziféket az őszi szezon második felére, az utolsó négy mérkőzésen sorban vesztesen hagyták el a pályát. Ebből a gödörből az utolsó fordulóban sem sikerült kikerülniük, mivel a hazaiak ismét az eredményesebb arcukat mutatták a bajnokság végére. Az első félidő közepén két perc alatt két gólt lőttek, ezzel megnyugtató előnyt szereztek. A hazaiak a második félidőre sem tudtak igazából felpörögni, a vendégeknek a félidő végén pedig újabb gólt sikerült lőni, amellyel bebiztosították a győzelmüket. A gyomaendrődi csapat fegyelmetlenül játszottá végig a mérkőzést és megérdemelt győzelmet aratott a túl hamar téli pihenőre vonult hazaiakkal szemben.

Egészségről-betegségről

Kedves Olvasók! Ebben a téli lapszámban a savanyú káposzta fogyasztás előnyös hatásairól és korunkban széleskörűen elterjedt betegség, a zsírmáj tüneteinek csökkentésére ajánlott táplálék-kiegészítőkről, valamint táplálkozási tudnivalókról szeretnék ismertetőt adni.

Káposzta (*Brassica oleracea*)

A káposztát mintegy 4000 éve termesztik, őshazája a Földközi-tenger nyugati partja és az Atlanti-óceán partvidéke. Az ókori Egyiptomban ezt a növényt nagy tisztelet övezte, de az ókori rómaiak és a görögök is ismerték kedvező hatásait. A középkori szerzetesek különböző káposztafajtákat nemesítettek. A tengerészek a 16. századtól kezdve alkalmazták a savanyú káposztát a skorbut megelőzésére. Hazánkban a savanyú káposzta készítése és fogyasztása régi hagyományokra tekint vissza, a 15. századtól kezdve termesztik.

Az augusztusban termelt korai káposzta friss fogyasztásra alkalmas, a szeptemberben érő késői fajták savanyításra alkalmasak.

A savanyú káposzta gazdag béta-karotinban, C-és K-vitaminokban, B1-, B2-, B3-, B9-vitaminokban. Magas ásványianyag tartalmú, főképp káliumot, kalciumot, foszfort, cinket, magnéziumot és különféle nyomelemeket tartalmaz nagyobb mennyiségben. Gazdag rákellenes-és antibakteriális hatású fitovegyületekben, éltető enzimekben, kén-tartalmú aminosavakban és mustárolajban. A savanyú káposzta 100 grammjának: 20 kcal az energia tartalma; 100 grammonként 3.4 gramm szénhidrátot, 1.1 gramm fehérjét, 0.2 gramm zsírt, 2.47 gramm növényi rostot és 92.5 gramm vizet tartalmaz.

A népi gyógyászatban is ismert, hogy a savanyú káposzta orvosi célzattal, különböző betegségek kezelésében is alkalmazható. A szervezetet méregtelenítő hatása van; a magas tejsav és B-vitamin tartalma miatt a sérült bél-és gyomor-nyálkahártya helyreállításában segíthet, ezért hatékony lehet gyomor-és nyombélfekély kezelésében. A probiotikus hatású tejsav baktériumoknak szerepe van a bélflóra helyreállításában antibiotikum kezelés és bélfertőzés utáni állapotokban. Magas rosttartalma miatt fokozza a bélműködést, a mérgező anyagok kiválasztását, így a savanyú káposzta fogyasztása kedvező hatású krónikus székrekedés és divertikulózis kialakulásakor. Diéta és cukorbetegség esetén is ajánlott; diabetesben a vércukor-szintet csökkentő-és kiegyenlítő hatása van, diétánál alacsony kalória-, magas víz-és rosttartalma miatt előnyös alkalmazása. A pasztőrizálatlan savanyú káposzta éltető enzimekben gazdag, ezek a hasnyálmirigy enzimekhez hasonlóan hatnak, ezért a savanyú káposzta fogyasztása kedvező elégtelen hasnyálmirigy működés-és gyomorsav termelés esetén is.

A savanyú káposzta gazdag antioxidáns tulajdonságú flavonoidokban, szulforafátokban és glükozinolátokban, ezért segíthet daganatos betegségek megelőzésében, pl.: máj-, tüdő-, vastagbél-és mellrák elleni védelemben is hatékony.

A savanyú káposzta fogyasztása szellemi frissességet fokozó, immunrendszert erősítő hatású és fokozza a vörösvértestek képzését.

Idült székrekedés esetén naponta 100-150 gramm nyers

savanyú káposzta és 2 dl savanyú káposztalé fogyasztása javasolt.

Naponta 3x1 dl savanyú káposztalé fogyasztása kedvező hatású vastagbél gyulladás és a vastagbél flóra egyensúlyának megbomlásakor pl. antibiotikus kezelés után.

Zsírmáj kialakulásakor javasolt táplálék-kiegészítők

A kolin és az inozitol a sejthártya felépítésében résztvevő foszfatidil vegyületek alkotórésze, a kolinak szerepe van a sejtek közötti kommunikációban. Hasonló élettani hatások van; lipotróp, májvédő tulajdonságúak, csökkentik a szérumban a koleszterin és triglicerid-szintjét, elősegítik a zsírtárolást, csökkentik a májsejtekben a zsír lerakódását. Védik a központi idegrendszert, memória javító, szellemi élénkítő hatásúak; védenek a demencia kialakulásától, a kolin kedvező hatásait főképp Alzheimer kórban mutatták ki. Az inozitolt a gerincvelő, az agy és a liquor nagy mennyiségben tartalmazza, pótlása erős szellemi igénybevétel esetén ajánlott. Az inozitol adagja naponta 4x500 mg.

A kolin pótlása szükséges vegánok esetén is, adagja naponta: 2500 mg.

A B1-vitamin: elősegíti a növekedést és serkentőleg hat a szellemi tevékenységre, anyagcserét fokozó hatása van. Biztosítja az idegrendszert, az izomzat és a szív normál működését. Tengeri-és légúti betegségekben fogyasztása a tünetek mérséklődését okozza. Fogászati beavatkozások utáni fájdalmat csillapít és hatékony kiegészítő az övsömör kezelésében is.

B2-vitamin: Kedvezően befolyásolja a bőr-, a haj-és a bőr növekedését és a termékenységet; csökkenti a szem fáradtságát, kipállott száj, ajak és nyelvtünetek esetén jótékony hatás érhető el alkalmazásával. Elősegíti a fehérjék, zsírok és a szénhidrátok anyagcseréjét.

B3-vitamin, niacin: csökkenti a koleszterin és a triglicerid-szintet, segít a bőr normál állapotának fenntartásában. Támogatja az idegrendszert működését és a normál pszichológiai funkciókat. A niacin serkenti a szervezet energia termelését és az anyagcsere folyamatokat, így csökkenti a fáradtság tüneteit.

B6-vitamin: elősegíti a zsírok és az aminosavak

felszívódását, védelmet nyújt különböző idegrendszeri és bőrtünetekkel szemben. Csillapítja a hányingert, az éjszakai izomgörcsöket, a kézszibbadás és a végtagok ideggyulladásának tüneteit.

B12-vitamin: elősegíti a vörösvértestek képződését és regenerációját, vérszegénység esetén ajánlott alkalmazása. Serkenti az étvágyat, a növekedési- és energiatermelő folyamatokat. Védi az idegrendszert, fokozza a koncentráció- és emlékező képességet, csökkenti az ingerlékenységet.

E-vitamin, alfa-tokoferol: zsírolékony antioxidáns, megátalja a szabadgyökök szervezetet károsító hatását. Az E-vitamin véd az érlemeszedéstől, a szív-, érrendszeri-és daganatos betegségektől, gátolja az öregedési folyamatokat. Az E-vitamin zsírban oldódik, a zsírszövetben és a májsejtekben raktározódik. Alacsony zsírtartalmú diéta, szennyezett levegőn huzamos ideig történő tartózkodás esetén is ajánlott pótlása.

Az E-vitamint nagyobb mennyiségben tartalmazzák a növényi olajok, a gabonafélék, a mogyoró, a mandula, a máj, a tojás és a húsfélék.

Immunrendszert erősítő, sebgyógyulást és a vörösvértest képzést serkentő, bőrvédő hatása van az E-vitaminnak.

Az E-vitamin hatását felerősítik: az A-és C-vitamin és a béta-karotin; a szelén fokozza az E-vitamin felszívódását.

Ajánlott adagja: 400 NE naponta.

Zsírmáj kialakulásakor ajánlott táplálkozási tudnivalók

Zsírszegény és fehérjében gazdag táplálkozás javasolt. Elsősorban az állati zsiradék fogyasztását kell csökkenteni, az energiát a szénhidrátok bőséges bevételével fedezzük. Egyszerű cukrok helyett (cukor, méz, lekvár, édességek) az összetett szénhidrátokat részesítsük előnyben. A keményítő és a természetes cukor tartalmú táplálékok kerüljenek főképp bevételre, mint pl.: burgonya, gabonafélék, gyümölcsök, zöldségek. A gabonatermékek közül fogyasztható a zsemle, a kifli, a fehér kenyér, a kétszersült és a keksz. A rizs és a búzadara főzve, párolva, a száraztészta levesbetétként fogyasztható.

A zöldségek közül fogyasztható a burgonya, a sárgarépa, a paraj, a sóska, a fejes saláta és a tök. Zöldbab és zöldborsó átpasszírozva fogyasztható. Ezekből a nyersanyagokból levek, főzelékek, köretek készíthetők kefirrel, aludtejtel habarva, diétás rántással sűrítve.

Gyümölcsök közül alma, cseresznye, meggy, őszibarack: leves, mártás, kompót, befőtt, gyümölcslevek formájában fogyasztható. A nyers gyümölcsök puffadást okozhatnak.

A májsejtek regenerálásában fontos a táplálék fehérje tartalma. Étkezéseknél fontos mind az állati, mind a növényi eredetű fehérjék fogyasztása, tej, sovány tejtermékek, sovány hús-és húskészítmények formájában.

Kerülni kell az erős fűszereket, az alkohol fogyasztása tilos!

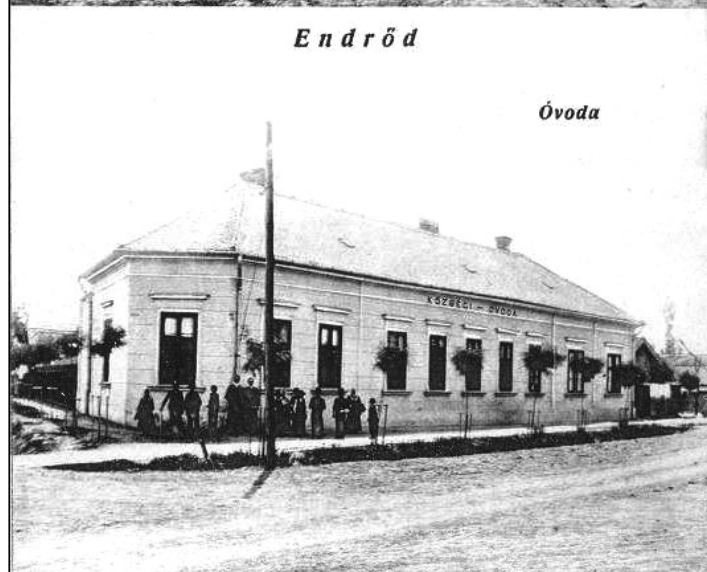
A tea, kávé, kakaó a fogyasztható élvezeti szerek közé tartozik.

Forrás:

<https://www.webbeteg.hu> › cikkek › savanyu-kaposzta-az-igazi-multivitamin

www.webbeteg.hu › emesztorendszer › nem-alkoholos-zsirmaj

dr. Macsári Judit

A régi endrődi patika és a Blaha úti óvoda egykoron

Régi endrődi utcakép a templommal

A régi endrődi híd

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Búcsú egy Kisgazdától

A cecei temetőben 2019. december 19-én kísértük utolsó útján Dr. Horváth János professzort, az országgyűlés egykori korelnökét. A temetésen állami vezetők, politikusok, barátai és tisztelői búcsúztak. December 20-án Budapesten a Hegyvidéki Szalonban a Kovács Imre Társaság emlékezett. Az alábbiakban Molnár M. Eszter írását közöljük. Várfi András

Emlékezés Dr. Horváth Jánosra, az Országgyűlés egykori korelnökére

2019. december 20-án emlékezett meg a Kovács Imre Társaság Dr. Horváth Jánosról, az Országgyűlés egykori korelnökéről, mint névadónk egyik jó barátjáról. Társaságunk 25 éves évfordulóján, 2014-ben átadtuk neki munkássága elismeréseként a Kovács Imre emlékermet és egy rövid filmet készítettünk róla.

Ez alkalomból a Magyar Írószövetségben egy hosszabb előadást tartott, melyből egy részletet vetítettünk le, közös beszélgetéssel zárva az estét. Az előadásban hangsúlyozta, hogy a Soli Deo Gloria kapcsán ismerte meg Kovács Imrét. 1933-ban cserkész lett, középiskolai éve alatt bekapcsolódott a református ifjúsági mozgalmakba. A Gróf Széchenyi István Felsőkereskedelmi Iskolában érettségizett, majd a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közgazdasági Karán végzett, 1946-ban diplomázott. Tanulmányait munka mellett végezte, 1942-ben belépett a Kisgazda Pártba. 1944-ben részt vett a Magyar Nemzeti Függetlenségi Mozgalomban, emiatt a Gestapo letartóztatta. Halálra ítélik, de sikerül megszöknie a börtönből.

1945-ben a budapesti törvényhatósági bizottság tagjává, s egyben a Független Kisgazda Párt színeiben nemzetgyűlési képviselőnek választják.

Aktívan részt vesz a főváros politikai életében és első „közös” munkája Kovács Imrével, hogy döntsenek Szabó Dezső temetési ügyéről, mivel az író a halála után a Gellért hegy oldalában képzelte el egykori sírhelyét.

Közös témájuk volt a földreform ügye is, mivel már a 20-as években felmerült ennek gondolata a politikában. Horváth János szerint Teleki Pál és Györffy István is földreformpártiak voltak. Magyarország ezen a téren lemaradt véleménye szerint, mivel Lengyelország és Románia már a 30-as években elvégezte ezt a feladatot. A baráti körhöz tartozott ekkor Borbándi Gyula is, aki ugyancsak jó barátságba került Kovács Imrével. A Nemzeti Bizottságban együtt voltak, nyilatkozta Horváth János. Hosszasan beszélt Varga Béláról, Kovács Béláról, Nagy Ferencről, Tildy Zoltánról, akiket félreállított valójában a kommunista kormányzás.

Szinte szállóigéje volt Horváth Jánosnak, hogy „... sosem volt kommunista hatalomátvitel Magyarországon...” ezt a filmben is elmondta, de más előadásába is mindig beleszólt.

Nemzetgyűlési képviselősege alatt a miniszterelnök munkatársa volt, a Magyar Parasztszövetség gazdaságpolitikai igazgatója és az agrárszövetkezeti központ igazgatója.

2.

Az 1945-ös önkormányzati választáson Angyalföldön, a kormányalakító Független Kisgazda Párt küldötteként, Kádár Jánossal szemben mandátumot nyert. Erre igen büszke volt és gyakran beszélt róla.

1947. január 16-án a Magyar Közösség-ügyben ko-

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok,
gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények.

- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-
TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hítellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

holt vádak alapján letartóztatták és négyévi kényszer-munkára ítélték, a filmben négy év börtönről beszélt. A törvényhatósági mandátumától megfosztották. 1951-ben szabadul.

1954-ig a Siemens Röntgengyárban, majd 1956-ig a Beloianisz Híradástechnikai Gyárban munkás volt, illetve műszerész. 1956-ban a Kisgazda Párt újra megválasztja a XIII. ker.(Angyalföld) elnökévé.

Az 1956-os forradalom kitörésekor az Országos Gazdasági Újjáépítési Tanács ügyvezető elnöke lett.

Így fogalmaz: a forradalmi helyzetben úgy érzi az ember, hogy mandátuma van. Mindebből következik, hogy a forradalom elbukása után, mint a forradalom gazdaságpolitikusa emigrációba kényszerül és 41 évet tölt el Amerikában. Diplomáciai munkát kap és 1956. november 9-én Ausztriába megy, majd november legvégén találkozik Amerikában Kovács Imrével.

1957. január 1-én Strasbourgban a Magyar Forradalmi Tanács egyik szervezője lesz, majd New Yorkban a Kossuth Alapítvány egyik megalapítója.

1958-1966 között a Columbia Egyetemen hallgat közgazdaságtant, majd megszerzi a közgazdaságtudományi doktorátust, Az egyetem oktatója lesz és 1968-tól az Indiana államban lévő Butler Egyetem közgazdász-professzora. Kutatási területe az infláció, a munkanélküliség, az agrárszféra témaköre.

Az emigrációs években részt vesz az amerikai diplomáciában. Szigeti Szabó Pál, Nagy Ferenc és Kovács Imre társaságában találkoznak minden hét csütörtök délutánján Szigeti lakásán. Nagyon kíváncsi volt arra, hogy Kovács Imre hogyan látja a világot? Nagy diplomátának tartotta őt és „egy húron pendült vele” nyilatkozta a filmben. Közös sorsot értünk meg—mondta. Megalakították a Forradalmi Tanácsot és a Magyar Nemzeti Bizottmányt is. Ennek elnöke volt Varga Béla pápai prelátus. Tagjai között volt: Nagy Ferenc, Auer Pál, Pfeiffer Zoltán, Kovács Imre, Barankovics István, stb.

Ők voltak a forradalmi emigráció, a fővonal, akik együtt gondolkodtak, mint szabadelvű, demokratikus emberek. Ekkorra már Kovács Imre csendesebb lett, megfontolt. Nem ismételte volna meg azt a híres kiállítás, melyet Teleki Pál bezáratott a feudális oligarchia nevében és Imrét pedig büntetésként kizárta az ország összes egyeteméről, mint végzés előtt álló egyetemi hallgatót.

3

Ezt élete végéig emlegette, sérelmezte, fájó sebei voltak. Erről beszélt Horváth János is hosszan, éppúgy mint 2013-ban a budapesti Corvinus Egyetemen elhelyezett Kovács Imre emléktábla avatásakor Borbándi Gyula.

Horváth János így fogalmazott Kovács Imréről: „...tudod János az az én előnyöm, hogy most már tudok hallgatni is. Ha én katolikusnak születtem volna, pap lettem volna és mindenki nálam gyónt volna.” Tehát megszelídült Kovács Imre a 10 éves emigráció után. Ez jó is volt így.

Majd ezzel zárta visszaemlékezését jó barátjáról. „Mintha kezdenének fülek lenni ezen a Magyarországon Kovács Imrére, mert szükség lenne erre, mert nagyon lemaradtunk. A magyar nép ma mulasztásban van önmaga miatt. És ez bűn, nagyobb bűn, mint a tényleges bűn!”

Végezetül Horváth János munkásságáról. 1997-ben költözött végleg haza Magyarországra. A Corvinus Egyetem vendégprofesszora volt. 1998-ban elvállalta Orbán Viktor miniszterelnök kérésére a Fidesz gazdaságpolitikai bizottságának vezetését. A pártba is belépett. 2002-ben és 2006-ban is parlamenti mandátumot szerzett. Varga László 2003-as halála után az Országgyűlés korelnöke lett. 2006-tól a külügyi és határon túli magyarok bizottságának tagja. 2014-től nem indul már el az országgyűlési választáson.

98 évesen 2019. november 25-én hunyt el Budapesten. A Fejér megyei Cecén helyezték örök nyugalomra, a Református temetőbe 2019. november 19-én.

Áder János köztársasági elnök búcsúztatta és részt vett a kegyeleti szertartáson Kövér László, az Országgyűlés elnöke is.

A Kovács Imre Társaság is képviseltette magát a temetésen.

Elmondhatjuk, hogy Varga Béla, Varga László, Király Béla és Borbándi Gyula után Őt is elvesztettük, akik mindannyian emigrációba kényszerültek, de a rendszerváltás után hazajöttek segíteni. Munkájukkal Magyarország megerősödését szolgálták.

Ezek a politikusok a Kovács Imre Társaság megbecsült szellemi vezetői és tisztségviselői voltak. Tisztelettel emlékezünk rájuk.

Budapest, 2019. november 20.

Molnár M. Eszter
a Kovács Imre Társaság
ügyvezető elnöke

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Ünnepre hangolódás

A Német Nemzetiségi Önkormányzat immáron sokadik éve szervezi karácsony előtt a német nemzetiségi osztályoknak az ügyes kezek délutánját, a kézműves órákat. A gyerekek keze nyomán ötletes, szebbnél szebb dekorációk, asztali díszek kerülnek ki, amelyeket nagy örömmel készítenek.

Rénszarvas kupa

2019. december 14-én iskolánk sportegyesülete hagyományaihoz híven - izgalmas sportvetélkedővel ajándékozta meg a „Kisbálintos” diákokat. A sportszarnokban megrendezésre került Rénszarvas kupán 3 csapat mérte össze erejét a télhez, karácsonyhoz illő szellemes sportfeladatokon keresztül. A remek hangulatról a kis- és nagydiákok gondoskodtak lelkesítő, buzdító rigmusaikkal. A diákok nagy örömeire, egy igazán izgalmas, sportos, közösségkovácsoló szombat délelőttöt tölthettünk együtt.

Megyei Matematikaverseny

A 2019/20-as tanévben iskolánkból 4 ötödik osztályos, 4 hatodik osztályos, 5 hetedik osztályos és 2 nyolcadik osztályos tanuló nevezett be a MATEGYE (Matematikában Tehetséges Gyermekéért Alapítvány) által meghirdetett Megyei Matematikaversenyre. Az első fordulót az iskolában, 2019. október 14-én írták meg a tanulók. 8 tanuló dolgozatát küldték tovább a következő fordulóra. A 2. fordulót Füzesgyarmaton rendezték 2019. november 18-án, ahová iskolánkból 3 tanuló (Szujó Barna 5. a, Varjú Zétény 6.a és Molnár Nóra 7.a) hívtak be. Barna a 2. fordulóban a 11 versenyző közül az előkelő 3. helyezést érte el. Jutalmul oklevelet és könyvet kapott. Felkészítő pedagógusa: Ökrös Katalin.

További eredményes munkát kívánunk a versenyzőknek!

A Rózsahegyi Iskola hírei

Adventi projekt keretében készültünk a karácsonyra

Az adventi időszakban idén is megrendeztük a téli ünnepkör című projektet. A hetedik osztályosok verses, dalos műsora kíséretében minden héten meggyújtottunk egy-egy gyertyát az adventi koszorún. A második gyertya meggyújtásakor a Mikulás is megérkezett. Talán az egyik legjobban várt program a karácsonyi vásár volt, ahol a tanítók, tanulók, szülők által készített kreatív ünnepi díszeket és finom süteményeket lehetett vásárolni. Egyik délután korcsolyázni mentünk Békéscsabára

közül 50 tanulóval. A tél és az advent pillanatképei címmel fotópályázatot hirdettünk, amelyre 12 kép érkezett. December 15-én iskolánk tanulóinak a műsora tette emlékeztetéssé a városi gyertyagyújtást. A szünet előtti utolsó tanítási napon karácsonyi ünnepséget tartottunk, ahol versekkel, dalokkal, jelenetekkel idéztük meg advent hangulatát és a karácsony üzenetét. A projekt jól sikerült, ezúton köszönjük mindenkinek, aki segített a megvalósításban.

Sporteredmények

December 9-én hétfőn a Varga Lajos Sportcsarnokban került megrendezésre a Körzeti Torna Diákolimpia. Iskolánkat három lány csapat is képviselte, mind három korcsoportban az aranyérmes szerezték meg. I. korcsoportban a csapat tagjai: Gellai Zoé, Gyuricza Nóra, Papp Gerda, Samu Hanna, Szujó Anikó. A csapatból egyénileg is díjazottak lettek: Samu Hanna 2. hely, Gyuricza Nóra 3. hely, Szujó Anikó 4. hely és Gellai Zoé 6. hely. A második korcsoport győztes csapatának tagjai: Farkas Lara, Gubucz Kata, Hankó Réka, Sztvorecz Gréta, Zádori Zoé. Egyéni díjazottak: Sztvorecz Gréta 1. hely, Farkas Lara 3. hely, Hankó Réka 5. hely. III – IV. korcsoportban az aranyérmes csapatunk tagjai: Farkas Lili, Gombkötő Zsófia, Gulyás Kitti, Hankó Panna, Molnár Maja, Tímár Petra. A lányok közül Tímár Petra első, Farkas Lili második, Hankó Panna ötödik és Gombkötő Zsófia hatodik lett. Mindannyian képviselhetik iskolánkat a januári megyei fordulókon. Felkészítőjük Gergely Orsolya volt. Eredményes felkészülést és további sok sikert kívánunk!

November 11-én iskolánk adott otthont a Körzeti Asztalitenisz Diákolimpiának. A kiváló színvonalú versenyen I-II. korcsoportban, Botos Marcell az első, III – IV. korcsoportban Katona Vivien szintén első, míg Szlovák Alexa második lett. A fiúk III – IV. korcsoportjában Gellért Milán lett az első, míg Gellért Zalán a második helyet szerezte meg. Ők képviselték iskolánkat a megyei fordulóban, ahol tisztessen helyt álltak.

További információk, fotók:
www.rozsahegyiiskola.hu

Hunyai regölés

Fotók: Soczó Géza

AGRO ÁRUHÁZ

Tisztelt vásárlóim!

Téli ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- kandallók, szeneskályhák
- kályhacsövek, szeneskannák
- biobrikett tüzelők, begyújtó kockák
- üstházak, zománcozott üstök, gázégők
- üvegemizsonok, borosüvegek
- bor- és cefreélesztők, pektinbontók
- műanyagbordók, műanyagkannák
- fejszék, balták, kéziszerszámok
- őszi műtrágyák, virágföldek, cserepek
- munkavédelmi cipők, csizmák, kesztyűk
- csavarok, szegek, zárok, lakatok stb.
- fóliák, zsákok, takaróponyvák

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ